

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ,
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΣΤΟΥΣ
ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ 2021

Εξεταζόμενο αντικείμενο (Κωδικός): Μουσική (529)
Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Κυριακή, 21 Νοεμβρίου 2021, 10:00 – 13:00

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΙΚΟΣΙ ΠΕΝΤΕ (25) ΣΕΛΙΔΕΣ

Ειδικές Οδηγίες για το συγκεκριμένο θέμα εξέτασης:

1. Το εξεταστικό δοκίμιο περιλαμβάνει **είκοσι (20) ερωτήσεις** που πρέπει να τις απαντήσετε **όλες**.
2. **Όλες** οι απαντήσεις πρέπει να γραφούν στο παρόν **Τετράδιο Απαντήσεων με μπλε μελάνι**.
3. Οι μονάδες βαθμολόγησης φαίνονται στην αρχή της κάθε ερώτησης.
4. Ακολουθήστε **πιστά τις οδηγίες της κάθε ερώτησης**.
5. Οι τελικές απαντήσεις πρέπει να γραφούν στους χώρους που ορίζονται ως **«Τελική απάντηση»** και όχι στο «Πρόχειρο».
6. **Σε όλες τις** ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής να κυκλώσετε **ΜΟΝΟ ΜΙΑ** απάντηση.
7. **Σημειώνεται** ότι η χρήση του φύλου, εκπαιδευτικού και μαθητή, είναι **τυχαία**.

Ερώτηση 1

(1 μον.)

Ποιο μουσικό είδος από τα πιο κάτω εκτελείται συνήθως από μουσικό σύνολο το οποίο αποτελείται από φωνή, τρομπέτες, σαξόφωνα, τρομπόνια, πιάνο, μπάσο και ντραμς;

- α. Rhythm and blues
- β. Swing
- γ. Soul
- δ. Salsa

Ερώτηση 2

(1 μον.)

Μία εκπαιδευτικός σε πρόβα χορωδίας διαπιστώνει ότι οι μαθητές, σε τραγούδι με μετρικό σπλισμό 5/8, δυσκολεύονται να κρατήσουν σταθερό το τέμπο.

Ποια από τις πιο κάτω είναι η καταλληλότερη θεραπευτική ενέργεια;

- α. Εντάσσει την κίνηση παράλληλα με το τραγούδι
- β. Επεξηγεί την ομαδοποίηση του μετρικού σπλισμού
- γ. Διευθύνει με εντονότερο τρόπο
- δ. Μετρά μεγάλωφωνα, ενώ διευθύνει

Ερώτηση 3

(1 μον.)

Στο πλαίσιο του μαθήματος της Α' Γυμνασίου με θέμα τον Καλαματιανό Χορό, ένας εκπαιδευτικός διδάσκει στον αυλό την α' φράση του γνωστού τραγουδιού «Σαμιώτισσα».

Ποια από τις πιο κάτω προσεγγίσεις είναι η καταλληλότερη για τη διδασκαλία της φράσης στον αυλό;

Ο εκπαιδευτικός:

- α. συζητά με τους μαθητές τη μουσική σημειογραφία και τη δακτυλοθεσία στον αυλό και μετά τους αφήνει ελεύθερους να εξασκηθούν με την παρτιτούρα
- β. καλεί τους μαθητές να τραγουδήσουν τους φθόγγους της φράσης, ενώ σχηματίζουν τη δακτυλοθεσία στον αυλό και ακολουθεί η μουσική εκτέλεση
- γ. διανέμει στους μαθητές φυλλάδιο, όπου οι φθόγγοι της μελωδίας είναι σημειωμένοι με χαρακτήρες του λατινικού αλφαβήτου και ακολουθεί η μουσική εκτέλεση
- δ. καλεί τους μαθητές να εκτελούν δυο-δυο φθόγγους, επαναλαμβάνοντας τους πολλές φορές, μέχρι να ολοκληρωθεί η φράση και ακολουθεί η μουσική εκτέλεση

Ερώτηση 4

(1 μον.)

Ένας εκπαιδευτικός θέτει ως οριζόντιο στόχο της σχολικής χρονιάς την ανάπτυξη των ακουστικών δεξιοτήτων για τους μαθητές της Α' Γυμνασίου και σχεδιάζει μουσικές δραστηριότητες τις οποίες θα εφαρμόσει από την αρχή της σχολικής χρονιάς.

Στο πλαίσιο επίτευξης του πιο πάνω στόχου, ποια από τις πιο κάτω δραστηριότητες θεωρείται η καταλληλότερη για να εφαρμοστεί στην αρχή της σχολικής χρονιάς;

- α. Η συσχέτιση μουσικής ακρόασης με γραφική παρτιτούρα
- β. Η καταγραφή μουσικής χρησιμοποιώντας προσωπική σημειογραφία
- γ. Η μίμηση μουσικών σχημάτων με τον εκπαιδευτικό ως πρότυπο
- δ. Η απόδοση μουσικών εννοιών με κίνηση κατά τη μουσική ακρόαση

Ερώτηση 5

(3 μον.)

Μία εκπαιδευτικός ολοκληρώνει την ενότητα «Ροκ Μουσική» στη Β' Γυμνασίου. Το φυλλάδιο αξιολόγησης που δίδεται στους μαθητές περιλαμβάνει καταγραφή σημειογραφίας σε παρτιτούρα για ντραμς (drums).

Συγκεκριμένα, οι μαθητές καλούνται να καταγράψουν στο πεντάγραμμο, με ορθή σημειογραφία για ντραμς, τα μέρη των hi-hat, snare drum και bass drum, αφού επιλέξουν το κατάλληλο ρυθμικό σχήμα για το κάθε μέρος από τα ρυθμικά σχήματα που δίδονται πιο κάτω.

Ετοιμάστε τον οδηγό διόρθωσης στο άδειο πεντάγραμμο που ακολουθεί.

The image shows a musical score for drums in 4/4 time, consisting of five staves labeled A through E. Each staff begins with a double bar line and a 4/4 time signature. Staff A contains four quarter notes. Staff B contains a quarter note followed by two groups of eighth notes beamed together, each marked with a '3' above them. Staff C contains a quarter note, a quarter rest, a quarter note, and a quarter rest. Staff D contains a quarter note followed by a group of eighth notes beamed together, then another quarter note followed by another group of eighth notes beamed together. Staff E contains a quarter rest, a quarter note, a quarter rest, and a quarter note.

A blank musical staff consisting of five horizontal lines, intended for the student to write the drum notation for the correction key.

Ερώτηση 6

(3 μον.)

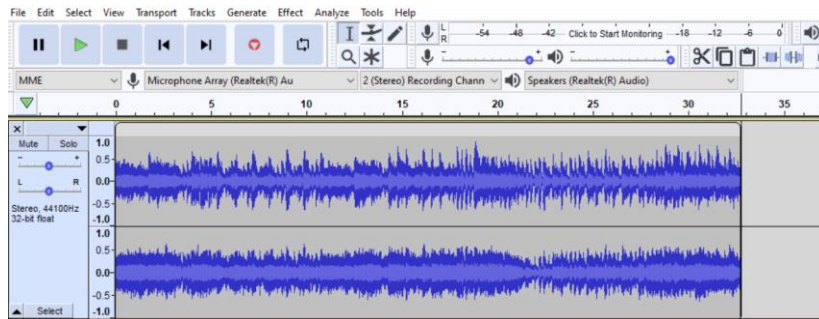
A. Στο πλαίσιο του μαθήματος της Α' Λυκείου με θέμα «Μουσική και διαφήμιση» μία (1) ομάδα μαθητών ηχογράφησε ένα τραγούδι, όπως παρουσιάζεται στην κυματομορφή 1 για να χρησιμοποιηθεί στην παραγωγή ενός διαφημιστικού σποτ.

Παρατηρώντας την κυματομορφή 2 που προέκυψε από την επεξεργασία της ηχογράφησης, ονομάστε τα εφέ (εργαλεία) που χρησιμοποιήθηκαν.

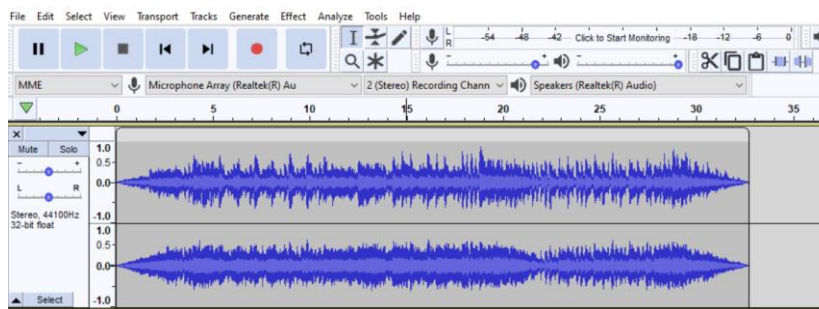
Εφέ 1:.....

Εφέ 2:.....

Κυματομορφή 1

Κυματομορφή 2

Β. Στο πλαίσιο της ίδιας ενότητας τρεις (3) ομάδες μαθητών ηχογράφησαν μουσική επένδυση, η οποία παρουσιάζεται στη Στήλη 1. Όλες οι συνθέσεις θα συμπεριληφθούν σε CD. Ο εκπαιδευτικός αντιλαμβανόμενος την ανομοιομορφία στην ένταση της κάθε ηχογράφησης, χρησιμοποίησε ένα συγκεκριμένο εφέ (εργαλείο) για να λύσει το πρόβλημα. Το αποτέλεσμα φαίνεται στη Στήλη 2.

Ποιο εφέ (εργαλείο) χρησιμοποιήθηκε;

	ΣΤΗΛΗ 1 ΠΡΩΤΗ ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΗ	ΣΤΗΛΗ 2 ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ
Ομάδα 1		
Ομάδα 2		
Ομάδα 3		

Ερώτηση 7

(3 μον.)

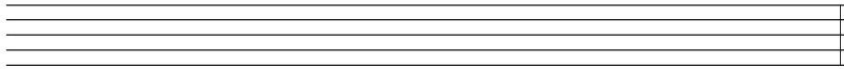
Σε μάθημα της Γ' Γυμνασίου με θέμα τη Μουσική Jazz μία εκπαιδευτικός δίνει στους μαθητές την πιο κάτω παρτιτούρα σε φύλλο αξιολόγησης, ζητώντας τους να γράψουν την κλίμακα στην οποία βασίζεται το έργο.

D7

5 G7 D7

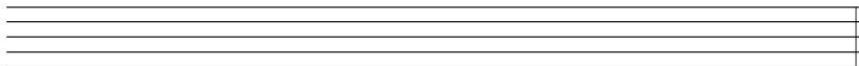
9 A7 D7 A7

A. Σχηματίστε την κλίμακα:

B. Ακολούθως, η εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να καταγράψουν τη συγκεκριμένη κλίμακα στην Blues μορφή της, για να συνάδει με το στυλ του έργου.

Γράψετε την κλίμακα:

Γ. Ποια συγχορδία λείπει στο μέτρο 10;

Ερώτηση 8

(4 μον.)

Μία εκπαιδευτικός προετοιμάζει φύλλο εργασίας στο τέλος της ενότητας «Μουσικές του Κόσμου» για τη Β' Γυμνασίου. Ως ακουστικό παράδειγμα χρησιμοποιεί το απόσπασμα του έργου που ακολουθεί.

Αφού μελετήσετε την παρτιτούρα, ετοιμάστε τον οδηγό διόρθωσης σημειώνοντας τις ορθές απαντήσεις στα ερωτήματα Α και Β.

A. Να συμπληρώσετε την πιο κάτω δήλωση:

Το πιο πάνω απόσπασμα είναι αντιπροσωπευτικό δείγμα ενός συγκεκριμένου _____, ο οποίος ονομάζεται _____ και έχει ως χώρα προέλευσης _____.

B. Σημειώστε τις πυρηνικές γνώσεις που συνδέονται με τα ακόλουθα:

α. Ρυθμικό κλάβε: _____

β. Μουσικά όργανα: _____, _____ και _____

Ερώτηση 9

(3 μον.)

Στο πλαίσιο μαθήματος με θέμα τη Βυζαντινή Μουσική ένας εκπαιδευτικός διδάσκει τα σύμβολα της βυζαντινής σημειογραφίας ίσον, ολίγον, απόστροφος και κλάσμα σε ήχο πλάγιο τέταρτο. Η μελωδία ξεκινά και τελειώνει στον φθόγγο ΝΗ.

Για να βεβαιωθεί ότι οι μαθητές του έχουν κατανοήσει τον τρόπο λειτουργίας του βυζαντινού συστήματος σημειογραφίας ζητά:

A. Να συμπληρώσουν τα κενά στην πιο κάτω μελωδία με τα ορθά σύμβολα της βυζαντινής σημειογραφίας και

B. Να χωρίσουν τη μελωδία σε τρίσημο μέτρο (σε αντιστοιχία προς το τριμερές μέτρο της ευρωπαϊκής σημειογραφίας $\frac{3}{4}$)

Ήχος λ̣ π̣ ρ̣ Νη

Ετοιμάστε τη λύση της άσκησης, συμπληρώνοντας τα ζητούμενα A και B στην πιο πάνω μελωδία, ώστε να δοθεί στους μαθητές στο τέλος του μαθήματος.

Ερώτημα 10**(4 μον.)**

Ένας εκπαιδευτικός σχεδιάζει δραστηριότητες αυτοσχεδιασμού-σύνθεσης για μαθητές της Γ' Γυμνασίου.

Γράψετε τον Δείκτη Επιτυχίας που συνδέεται με την κάθε δραστηριότητα που περιγράφεται πιο κάτω:

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Οι μαθητές:	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ Οι μαθητές να είναι ικανοί να:
Εργάζονται σε ομάδες για να δημιουργήσουν μελωδικό οστινάτο και κινούμενο μπορντούν και επιλέγουν τα όργανα για να συνοδεύσουν δική τους μελωδία.	
Εξερευνούν και παράγουν διαφορετικούς ήχους με τη φωνή με μη συμβατικό τρόπο.	
Επεξεργάζονται μουσικό υλικό που δημιούργησαν με τη χρήση του Garageband χρησιμοποιώντας παράλληλα πρόγραμμα επεξεργασίας ήχου.	
Παρακολουθούν βιντεογραφημένη παρουσίαση της ομαδικής τους σύνθεσης και συμπληρώνουν συλλογικά το έντυπο αναστοχασμού.	

Ερώτηση 11**(1 μον.)**

Στην ενότητα «Δημοφιλής Μουσική» ο εκπαιδευτικός εφαρμόζει μεθοδολογία άτυπων διαδικασιών μουσικής μάθησης. Καλεί τους μαθητές να εργαστούν σε φιλικές ομάδες, να επιλέξουν ένα αγαπημένο τραγούδι και να το αναπαραγάγουν με το αυτί χρησιμοποιώντας μουσικά όργανα της αρεσκείας τους. Στο τέλος, η κάθε ομάδα καλείται να παρουσιάσει το τραγούδι της στην ολομέλεια της τάξης.

Στο πλαίσιο της πιο πάνω μεθοδολογίας, ποιο από τα πιο κάτω εργαλεία αξιολόγησης θεωρείται κατάλληλο να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση των ομαδικών εκτελέσεων;

Η εκπαιδευτικός:

- α. αξιολογεί τις ομάδες με τη χρήση κλίμακας διαβαθμισμένων κριτηρίων
- β. δίνει στις ομάδες φύλλο αυτοαξιολόγησης
- γ. δίνει τις βιντεογραφημένες εκτελέσεις των ομάδων σε ανεξάρτητο κριτή
- δ. δίνει στις ομάδες φύλλο ετεροαξιολόγησης

Ερώτηση 12**(3 μον.)**

A. Στον πιο κάτω πίνακα σημειώστε τις δηλώσεις που ισχύουν (✓) ή δεν ισχύουν (X) για τις μουσικοπαιδαγωγικές μεθόδους Orff-Schulwerk, Kodaly και Dalcroze, συμπληρώνοντας κατά αυτόν τον τρόπο όλα τα κελιά.

Ενδέχεται μία δήλωση να ισχύει ή να μην ισχύει για περισσότερες από μία μουσικοπαιδαγωγικές μεθόδους.

Δηλώσεις	Orff-Schulwerk	Kodaly	Dalcroze
Η δημιουργική και εκφραστική κίνηση είναι ένα από τα βασικά στοιχεία της μεθόδου.			
Χρησιμοποιούνται κυρίως μελωδίες σε πεντατονικές κλίμακες.			
Ο αυτοσχεδιασμός θεωρείται σημαντικός για την ανάπτυξη της δημιουργικότητας.			
Η μουσική ανάγνωση και γραφή διδάσκονται μέσα από το ρυθμικό και μελωδικό σολφέζ.			
Η φωνητική εκτέλεση γίνεται με βάση το κινητό ντο (σχετικό σολ-φα).			
Το μουσικό υλικό περιλαμβάνει παραδοσιακά τραγούδια και παιδικές μελωδίες.			
Τα μουσικά βιώματα προηγούνται της θεωρητικής κατανόησης των μουσικών εννοιών.			
Η διδασκαλία στηρίζεται στον λόγο με έμφαση σε ρυθμικά και λεκτικά μοτίβα.			
Η οπτική αναπαράσταση των τονικών διαστημάτων γίνεται μέσω της χειρονομικής.			

Ερώτηση 13**(1 μον.)**

Κυκλώστε τη λανθασμένη δήλωση που αφορά στη μουσικοπαιδαγωγική προσέγγιση Θεωρίας Μουσικής Μάθησης του Edwin Gordon.

- α. Κάθε άτομο μαθαίνει μουσική με τον ίδιο τρόπο που μαθαίνει τη γλώσσα
- β. Η προσέγγιση στοχεύει στην ανάπτυξη της ακουστικότητας (audiation)
- γ. Η προσέγγιση χρησιμοποιεί κυρίως απλές μελωδίες σε απλά μέτρα
- δ. Η διδασκαλία ρυθμικών και μελωδικών μοτίβων αποτελεί βασική πρακτική

Ερώτηση 14**(4 μον.)**

Στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας «Μουσική και Τεχνολογία» μία εκπαιδευτικός αναθέτει στους μαθητές να δημιουργήσουν μια πολυμεσική (multimedia) παρουσίαση για να αναδείξουν τον πολιτισμό της Κύπρου, χρησιμοποιώντας εικόνες, μουσική από αρχεία ή δικές τους συνθέσεις και κείμενο. Η εκπαιδευτικός εφαρμόζει τη μέθοδο πρότζεκτ.

Οι ενέργειες της είναι οι ακόλουθες:

1. Επεξηγεί στην ολομέλεια της τάξης τους στόχους της εργασίας και μαζί με τους μαθητές συνδιαμορφώνουν το πλαίσιο δράσης.
2. Χωρίζει τους μαθητές σε ισορροπημένες ομάδες μικτής ικανότητας, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους.
3. Δίνει σε κάθε ομάδα αρχείο με ρεπερτόριο κυπριακής μουσικής, όπως και εικόνες από την Κύπρο που μπορούν να χρησιμοποιήσουν.
4. Δίνει χρόνο τρεις (3) σαραντάλεπτες περιόδους για να ολοκληρωθεί η εργασία.
5. Παρέχει σε κάθε ομάδα τρία (3) ρυθμικά κρουστά και ένα μελωδικό όργανο για να τα χρησιμοποιήσουν για τις δικές τους συνθέσεις.
6. Δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να γράψουν τα κείμενα της παρουσίασης, με την επισήμανση ότι δεν πρέπει να βοηθηθούν από άλλα άτομα (π.χ. γονείς, άλλους καθηγητές).
7. Κατευθύνει και οργανώνει σε κάθε μάθημα την πορεία των εργασιών κάθε ομάδας, ειδικότερα όσον αφορά στη σύνθεση της μουσικής.
8. Όταν ολοκληρωθεί το πρότζεκτ, καλεί την ομάδα με την καλύτερη εργασία, να την παρουσιάσει στην ολομέλεια της τάξης.

Με βάση τα πιο πάνω, συμπληρώστε με ΝΑΙ ή ΟΧΙ τον Πίνακα που ακολουθεί, χαρακτηρίζοντας κατά πόσο οι ενέργειες της εκπαιδευτικού συνάδουν με τις αρχές της μεθόδου πρότζεκτ στη μουσική μάθηση και αιτιολογήστε την κάθε απάντησή σας εντός των κελιών του Πίνακα.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

Ερώτηση 15

(5 μον.)

Στο μάθημα μουσικής της Γ' Λυκείου, στη θεματική ενότητα «Δυτική Μουσική 20^{ος} αιώνας», οι μαθητές καλούνται να χρησιμοποιήσουν τις πυρηνικές γνώσεις που αφορούν στη δημιουργία θεματικού υλικού. Δίδεται σε φύλλο εργασίας για ανάλυση το πιο κάτω Απόσπασμα 1 για δύο (2) τρομπέτες με τα ερωτήματα Α, Β, και Γ που ακολουθούν.

Ετοιμάστε τον οδηγό διόρθωσης, καταγράφοντας τις ορθές απαντήσεις.

Απόσπασμα 1

The image shows a musical score for two trumpets. The score is written in common time (C) and consists of two systems. The first system has two staves, both marked with the instruction 'non f ma marcato'. The second system also has two staves. The music features a melodic line in the upper staff and a supporting line in the lower staff, with various rhythmic patterns and accidentals.

A1. Πού βασίζεται το θεματικό υλικό της μελωδίας των δύο (2) τρομπετών;

Κυκλώστε ΜΙΑ απάντηση

- α. Δωδεκάφθογγη σειρά
- β. Διατονική κλίμακα
- γ. Ολοτονική κλίμακα
- δ. Εξάχορδο

A2. Σημειώστε με αγκύλες () στην πιο πάνω παρτιτούρα:

- i. το συγκεκριμένο θεματικό υλικό καθώς και,
- ii. ένα (1) παράδειγμα διαφοροποίησης/παραλλαγής του.

B. Ονομάστε την τεχνική σύνθεσης που χρησιμοποιείται στις δύο τρομπέτες.

Γ. Το έργο τελειώνει με τη συγχορδία που φαίνεται πιο κάτω:

The musical score shows the final chord for several instruments. The Flute (Fl.) and Violin I (VI. I) play a D5 chord (D, F#, A). The Clarinet in Bb (Cl. in Bb) plays a Bb4 chord (Bb, D, F). The Clarinet in B (Cl. B.) plays a B4 chord (B, D, F#). The Harp (Harp) plays a Bb4 chord (Bb, D, F) with an 8va marking. The Violin II (VI. II) plays a D5 chord (D, F#, A). The Viola (Vla.) plays a Bb4 chord (Bb, D, F). The Violoncello (Vc.) and Contrabass (Cb.) play a Bb4 chord (Bb, D, F).

Εντοπίστε τη σχέση της συγχορδίας που φαίνεται στα αριστερά με το Απόσπασμα 1.

Ερώτηση 16

(7 μον.)

Στο πλαίσιο της ενότητας «Κυπριακή Μουσική», ένας εκπαιδευτικός επιλέγει για ακρόαση απόσπασμα από το έργο *Σουίτα για βιολοντσέλο και πιάνο* του Σόλωνα Μιχαηλίδη, με σκοπό οι μαθητές να εντοπίσουν στοιχεία της κυπριακής παραδοσιακής μουσικής που ενσωματώθηκαν στο έργο του.

Αφού μελετήσετε το απόσπασμα που δίνεται στην επόμενη σελίδα, απαντήστε στα ερωτήματα Α και Β που ακολουθούν.

(Allegretto) (♩=96)

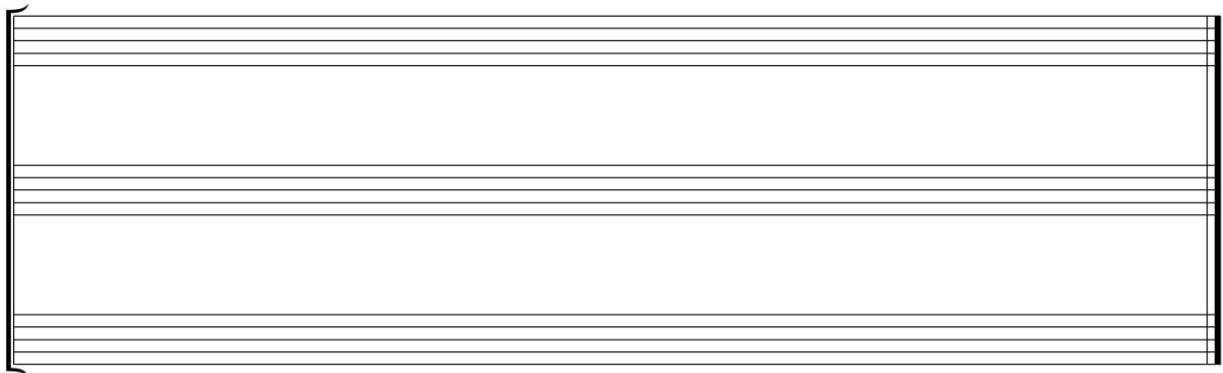
The musical score is divided into three systems. The first system (measures 7-12) features a Cello part with a melodic line and a Piano accompaniment with a rhythmic pattern. The second system (measures 13-19) continues the Piano accompaniment and introduces a Violoncello (Vc.) part. The third system (measures 20-24) shows the Vc. part with various articulations and dynamics, and the Piano accompaniment with a crescendo and a final 8va flourish.

A. Στη δοσμένη παρτιτούρα βρείτε και ονομάστε το πρωτογενές θεματικό υλικό που χρησιμοποίησε ο συνθέτης με αναφορά στα συγκεκριμένα μέτρα.

B. Επιλέξτε την καταλληλότερη μουσική φράση από το πιο πάνω απόσπασμα για ενορχήστρωση με σκοπό να εκτελεστεί στην τάξη.

Να ετοιμάσετε την παρτιτούρα ενορχήστρωσης, καταγράφοντας με ευρωπαϊκή σημειογραφία τα ακόλουθα:

- α. Την κύρια μελωδία, ώστε να εκτελεστεί από βιολί**
- β. Την κύρια μελωδία, ώστε να εκτελεστεί από κλαρίνο σε Sib**
- γ. Το μπορντούν που θα εκτελεί τον αρμονικό ρυθμό στο ξυλόφωνο**

Ερώτηση 17

(6 μον.)

Στο μάθημα κατεύθυνσης της Γ' Λυκείου (Ανάλυση) μία εκπαιδευτικός επιλέγει τρία (3) μουσικά αποσπάσματα, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν για την αναγνώριση τεχνικών σύνθεσης/μελωδικής ανάπτυξης. Οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν στα ερωτήματα που δίνονται σε φύλλο εργασίας.

A. Αφού μελετήσετε τα τρία αποσπάσματα που δίνονται στις δύο (2) επόμενες σελίδες, ετοιμάστε τον οδηγό διόρθωσης, γράφοντας τις ορθές απαντήσεις στα ερωτήματα A1 και A2 που ακολουθούν.

Απόσπασμα 1

142 (♩=84)

This musical score consists of ten staves. The top two staves are for the vocal line, with the first staff starting at measure 142. The vocal line begins with a rest, followed by a melodic phrase starting at measure 143, marked *mf*. The bottom eight staves are for the piano accompaniment. The piano part features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a more complex bass line in the left hand, including triplets. The word *simile* is written above the piano accompaniment staves.

Απόσπασμα 2

34

This musical score consists of eight staves. The top two staves are for the vocal line, starting at measure 34. The vocal line begins with a melodic phrase in a key with two flats. The bottom six staves are for the piano accompaniment. The piano part features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a bass line in the left hand. The word *simile* is written above the piano accompaniment staves. At the bottom of the piano accompaniment staves, the numbers 6, 9, 6, 9, 6, 9, 6, 6 are written, likely indicating fingering or articulation points.

Απόσπασμα 3

244 (Allegro vivace assai)

A1. Στον πιο κάτω Πίνακα σημειώστε τις τεχνικές που περιλαμβάνονται στο κάθε απόσπασμα με την ένδειξη ΝΑΙ ή ΌΧΙ για κάθε κελί.

Τεχνικές σύνθεσης/μελωδικής ανάπτυξης	Απόσπασμα 1	Απόσπασμα 2	Απόσπασμα 3
Επανάληψη (repetition)			
Μίμηση (imitation)			
Αλυσίδα (sequence)			
Τεμαχισμός (fragmentation)			
Επέκταση (extension)			

A2. Γράψετε εντός των κελιών στον πιο κάτω Πίνακα την εποχή από την οποία προέρχεται το κάθε απόσπασμα και αιτιολογήστε την απάντησή σας παραθέτοντας δύο (2) χαρακτηριστικά μουσικά στοιχεία που εντοπίζετε στη συγκεκριμένη παρτιτούρα.

Μουσικό έργο	Εποχή	Αιτιολόγηση
Απόσπασμα 1		
Απόσπασμα 2		
Απόσπασμα 3		

Ερώτηση 18

(9 μον.)

Στο αντικείμενο της Αρμονίας στη Γ' Λυκείου μία εκπαιδευτικός δίνει για ανάλυση στους μαθητές το *Πρελούδιο op. 28, no. 20* του Σοπέν.

Ετοιμάστε τον οδηγό διόρθωσης της άσκησης για το απόσπασμα που ακολουθεί, σημειώνοντας στην παρτιτούρα τις βαθμίδες με λατινική αρίθμηση και τις ορθές αριθμήσεις τους στα σημεία (.....) που υποδεικνύονται κάτω από τις συγχορδίες.

Largo
ff

i

p

.... i

Ερώτηση 19

(20 μον.)

Ένας εκπαιδευτικός προετοιμάζεται για μια εκδήλωση στο πλαίσιο των εορτασμών της εθνικής παλιγγενεσίας και τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, στο γυμνάσιο που υπηρετεί. Λόγω της πανδημίας Covid 19 και των περιοριστικών μέτρων, για τις ανάγκες της εκδήλωσης θα χρησιμοποιήσει μόνο μια φωνή με συνοδεία πιάνου. Η Γεωργία και ο Ανδρέας παρακολουθούν μαθήματα κλασικού τραγουδιού και πιάνου, αντίστοιχα, τα τελευταία τρία χρόνια.

Το τραγούδι «Ας κρατήσουν οι χοροί» του Διονύση Σαββόπουλου είναι το τραγούδι που επιλέγει ο εκπαιδευτικός για να ανοίξει την εορταστική εκδήλωση.

Ο εκπαιδευτικός ετοιμάζει την παρτιτούρα, καταγράφοντας σε ευρωπαϊκή σημειογραφία σε δεκαέξι (16) μέτρα τα ακόλουθα:

A. την πρώτη στροφή της κύριας μελωδίας του τραγουδιού στην τονικότητα που δηλώνεται στον οπλισμό της παρτιτούρας, ώστε να τραγουδηθεί από τη Γεωργία.

B. τους στίχους της πρώτης στροφής του τραγουδιού κάτω από τους ορθούς φθόγγους της κύριας μελωδίας:

Ας κρατήσουν οι χοροί και θα βρούμε αλλιώςτικά στέκια επαρχιώτικα βρε, ώσπου η σύναξις αυτή, σαν χωριό αυτόνομο να ξεδιπλωθεί. Μέχρι τα ουράνια σώματα, με πομπούς και με κεραίες, φτιάχνουν οι Έλληνες κυκλώματα κι ιστορία οι παρέες.

Γ. μια απλή συνοδεία στο πιάνο, όπου ο Ανδρέας θα στηρίζει αρμονικά και ρυθμικά την ερμηνεύτρια.

Αναπτύξτε τα πιο πάνω σημεία γράφοντάς τα στο σύστημα πενταγράμμων που σας δίνεται.

ΠΡΟΧΕΙΡΟ

Voice

Piano

ΤΕΛΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Voice

Piano

This system contains a single musical staff for the Voice part and a grand staff for the Piano part. The Voice staff is a single five-line staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The Piano part consists of two staves: an upper staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#), and a lower staff with a bass clef and a key signature of one sharp (F#). A brace on the left side groups the two piano staves together.

This system contains a grand staff for the Piano part, consisting of two staves: an upper staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#), and a lower staff with a bass clef and a key signature of one sharp (F#). A brace on the left side groups the two staves together.

This system contains a grand staff for the Piano part, consisting of two staves: an upper staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#), and a lower staff with a bass clef and a key signature of one sharp (F#). A brace on the left side groups the two staves together.

This system contains a grand staff for the Piano part, consisting of two staves: an upper staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#), and a lower staff with a bass clef and a key signature of one sharp (F#). A brace on the left side groups the two staves together.

ΛΕΥΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

Ερώτηση 20**(20 μον.)**

Στο αντικείμενο της Αρμονίας στη Γ΄ Λυκείου, μία εκπαιδευτικός προετοιμάζει τους μαθητές για τις Παγκύπριες Εξετάσεις Απόλυσης και Πρόσβασης. Συγκεκριμένα, στοχεύει οι μαθητές να εναρμονίζουν δοσμένη μελωδία, ακολουθώντας τα κριτήρια βαθμολόγησης που θα τους δοθούν.

Σε διαγώνισμα δίνει τον πιο κάτω Πίνακα με τα κριτήρια βαθμολόγησης, τα οποία οι μαθητές χρειάζεται να ακολουθήσουν κατά την εναρμόνιση δοσμένης μελωδικής γραμμής του Μπάσο για SATB.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΑΡΜΟΝΙΑΣ-ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ	Μονάδες	
1. ΣΥΓΧΟΡΔΙΕΣ (36 μον.)		
• Εύρεση και ορθή σύνδεση συγχορδιών	10	
• Ορθές νότες συγχορδιών – Ορθοί διπλασιασμοί	10	
• Αναγνώριση και Λύση δεσπόζουσας συγχορδίας με έβδομη	2	
• Χρήση δεσπόζουσας με εβδόμη	2	
• Αναγνώριση και Λύση II χρωματικής	4	
• Χρήση συγχορδίας Ναπολιτάνικης έκτης	3	
• Αναγνώριση, Λύση και Χρήση δευτερεύουσας συγχορδίας με έβδομη	3	
• Χρήση συγχορδίας με τρίτη της Πικαρδίας (Tierce de Picardie)	2	
2. ΜΕΤΑΤΡΟΠΙΕΣ (20 μον.)		
• Εύρεση αρχικής τονικότητας και τουλάχιστον τριών (3) μετατροπιών (4X5= 20 μον.)	20	
3. ΤΕΛΙΚΗ ΠΤΩΣΗ (4 μον.)		
• Αξιοποίηση της I 6/4 στην τελική πτώση	4	
4. ΞΕΝΟΙ ΦΘΟΓΓΟΙ (16 μον.) Οι ξένοι φθόγγοι να σημειώνονται με αστερίσκο *		
• Ποίκιλμα (Βοηθητικοί φθόγγοι)	Αναγνώριση και Λύση	2
	Χρήση	2
• Καμπιάτα	Αναγνώριση και Λύση	2
	Χρήση	2
• Διαβατικός φθόγγος	Χρήση	2
• Εναλλασσόμενοι φθόγγοι	Χρήση	2
• Καθυστέρηση	Χρήση	2
• Προήγηση	Χρήση	2
5. ΟΡΘΗ ΛΥΣΗ ΑΛΥΣΙΔΑΣ (10 μον.)		
• Μετατροπική αλυσίδα		10
6. ΓΡΑΦΗ (10 μον.)		
• Γραφή ορθών βαθμίδων με λατινική αρίθμηση		3
• Γραφή ορθών αριθμήσεων		4
• Γραφή των μετατροπιών και της διαδικασίας		3
7. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ - ΜΙΜΗΣΗ (4 μον.)		
• Μίμηση σύμφωνα με το δοσμένο θεματικό υλικό		4
8. ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΜΙΣΗΣ (1/2) ΜΟΝΑΔΑΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ:		
• Παράλληλες – Αντιπαράλληλες 5 ^{es} ή 8 ^{es}		
• Αυξημένο διάστημα στη μελωδική γραμμή		
• Ευθείες - Κρυσμμένες 5 ^{es} ή 8 ^{es}		
• Διασταύρωση φωνών		
• Υπερπήδηση φωνών		
• Μελωδικό ή Αρμονικό χάσμα		
Υπολογισμός Βαθμού: Άθροισμα Βαθμών από Κριτήρια 1 έως 7 - Αφαίρεση από Κριτήριο 8 100:5=20		

Σημειώνεται ότι το κριτήριο «Αναγνώριση και Λύση» αφορά σε μία ή περισσότερες συγχορδίες ή σε ένα ή περισσότερους ξένους φθόγγους της δοσμένης μελωδίας, ενώ το κριτήριο «Χρήση» αφορά στη χρήση της συγχορδίας ή στη διάνθιση της εναρμόνισής σας με ένα τουλάχιστον ξένο φθόγγο από κάθε είδος που ζητείται.

Καλείστε να ετοιμάσετε μία προτεινόμενη εναρμόνιση της ακόλουθης μελωδίας, σύμφωνα με τα κριτήρια βαθμολόγησης που εμφανίζονται στην προηγούμενη σελίδα, με σκοπό να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σας.

ΠΡΟΧΕΙΡΟ

The first system of musical notation is in 4/4 time with a key signature of two sharps (F# and C#). The bass clef contains a melody starting on G2, moving to A2, B2, C3, D3, E3, F#3, G3, and ending on a whole note G3. The treble clef is empty.

The second system of musical notation is in 4/4 time with a key signature of two sharps. It begins with a triplet of eighth notes in the bass clef: G3, A3, B3. This is followed by a quarter note C4, a quarter note D4, a quarter note E4, and a quarter note F#4. The treble clef is empty.

The third system of musical notation is in 4/4 time with a key signature of two sharps. The bass clef contains a melody starting on G2, moving to A2, B2, C3, D3, E3, F#3, G3, and ending on a whole note G3. The treble clef is empty.

ΤΕΛΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Musical notation for the first system, measures 1-2. The key signature has two sharps (F# and C#) and the time signature is 4/4. The bass clef part contains the melody: G2 (quarter), A2 (quarter), B2 (quarter), C3 (quarter), D3 (quarter), E3 (quarter), F#3 (quarter), G3 (half).

Musical notation for the second system, measures 3-4. The key signature has two sharps (F# and C#) and the time signature is 4/4. The bass clef part contains the melody: A3 (quarter), B3 (quarter), C#4 (quarter), D4 (quarter), E4 (quarter), F#4 (quarter), G4 (quarter), A4 (half).

Musical notation for the third system, measures 5-6. The key signature has two sharps (F# and C#) and the time signature is 4/4. The bass clef part contains the melody: B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F#5 (quarter), G5 (half).

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ